

ODE TIL RUSELØKKA SKOLE

Freddie Langrind 2018

Ruseløkkaskole
tronet høyt over gamle Vika
med alle sine finurlige kroker og kriker
som jeg etterhvert lærte å kjenne
grytidlige dager med Aftenposten -

over basarhallene lå den
der det luktet tungt av arbeidssvette
før alt ble rasert og parfymert -

over Pipervika småkirke lå den
der skolesemestrene ble avsluttet
med salmevers prentet inn i oss
av frøken Lyche -

over havna lå den
der Rådhuset endelig sto ferdig
i 1950, det året jeg ble skolegutt -

- den gang produserte
folkeskolen småfolk
herunder spørsmålsteget
på daglig vandring
til og fra over Slottsplassen
og innom Karl Johan
rytteren!

Jeg håpet at han en vakker dag
ville ta spranget ut i byen
inn i tiden og virkeligheten -

Alt er mulig i små guttedrømmer *

Jeg var nok den stilleste,
mest beskjedne gutten
i skolegård og klasserom,
ingen visste at jeg var der -

Men noen bøllet med meg
og da smalt det -
Ikke kødd med meg!
Da ble det stevne møte
hos overlærer Kvalheim,
han var en vennlig og klok mann -

Jeg var hos ham enda en gang,
men da var min mor med -

Det het overlærer den gangen
og vår mann hadde idéer
om hva skolen kunne være -
han hadde vært utenlands
og fått impulser -

* Atskillige år senere kom visa «Karl Johan spranget»

Filmklubben

En av mine klassekamerater

Ola Solum grep sjansen -

Skolebåten

som vi pusset på og som vi

stevnet ut fjorden i

til himmeløyer der ute -

Flaggborgen

Byens største 17. mai, overlegent -

Trafikktroppen

Elever som trafikkpoliti

med program for sykkelopplæring -

- alt sammen uhørt den gangen,
en gang på 1950-tallet -

Drømmeren fikk mer ut av
friminuttene enn skoletimene -

Det begynte hver morgen i Bessa,
bespisningen,

med en slags postei og brunost
og melk slik den kom fra kua.

Noen ganger spiste vi altfor mye,
andre ganger bare sang vi sure sanger
og da havnet jeg på kateterplass
i et klasserom fullt av jenter -

I skolegården var det mye
stille lengde, veldig stille
og veldig konsentert -
Erik fortalte meg 50 år senere
at ingen slo meg der,
og han betrodde meg samtidig
at han var veldig forelsket
i frk. Kleivan, men måtte innse
at sløydlereren hadde mer å tilby
enn en 10-11-åring,
også husket han ikke at vi sang
«Carry me back to old Virginny»
i en skolegårds krok
og at han sang annen-stemme -

Vi var vel alle litt forundret-forelsket
og selv hadde jeg stor glede
av en omvendt jentejakt
der det var jentene som jaktet -

Den eneste vi fryktet
i skolegården var lærer Thorsen
med hvitt skjegg og stokk
og verst var det
i svømmehallen -
noen sa at han kunne
bruke stokken til å holde
oss under vann,
jeg var livredd for ham,
han kunne jo ikke vite
at jeg druknet som ett-åring
i badekarleik, nesten -

Og nå må jeg, mens jeg har ordet,
komme med en meget
alvorlig innrømmelse,
og det sier jeg med stor lettelse:

Jeg deltok nemlig i allsangen
under regnskuret i skolegården -
Der sang vi: «Rødgrøt med fløte på ...»
til overlærer Kvalheims fortvilelse
over høytaler -

Akk, det er mange gode minner
og atskillig erfaring å hente
i en skolegård -

Så 1956 -
Russerne gikk inn i Ungarn,
våpen kvelte våren i landet.
Jeg var 13 år og voldsomt opprørt!

Vi skulle skrive stil,
overraskelse! selvvalgt tema -

Jeg skrev flammende og heftig
«Det hendte i Ungarn» -

Stilene ble delt ut og lærer Øisang
sa at nå skulle det litt uvanlige skje
at en stil skulle lese opp. Min stil!
Forbauselse hinsides i klassen -
Veien opp fra pult nummer to
på midtrekka til kateret var laaang -
Ingen visste noe om meg - ?

Den dagen rykket jeg opp
i alle fag, litt for fort og ufortjent.
Brått ble jeg skoleflink
som min to år eldre bror,
selv om jeg knapt var like skoleivrig -

I siste skoleår 1957
hadde vi klasseseturen til Vestlandet
og Bergen, Cort Piil Smau,
lite visste jeg da at jeg skulle ende
som vestlending -

Lærer Øisang bestemte at jeg
skulle skrive beretningen om turen
og lese den opp siste skoledag
foran alle, elever og foreldre,
og best av alt, min far skulle komme,
jeg tror han aldri hadde vært der før
på skolen, for meg -

Og far kom -
Han kom løpende etter at alt var over -

Så kom den store dagen
da sju års skolegang
skulle over i historiebøkene -

avgangsklassene satt i Filmsalen,
for et årlig rituale, men mange av oss
hadde nok tankene helt andre steder -

en klassekamerat
dultet borti meg: *Freddie, det er deg!*
Overlærer Kvalheim hadde nettopp lest opp:

*Freddie 7bg er tildelt denne bok
som premie fra Murmester Borges legat
for utvist flid, orden og oppførsel.*

Det følte svært underlig å få
samme bestemannspremie som
min storebror hadde fått to år før -

I 2018 faller Ruseløkka skole,
ny skal bygges -
den gamle tyskerbunkerens
trær fram i lyset, vi visste om den, på vårt vis -

Nå ser vi at den var symbolet
på mistenksomhet og paranoia -

Det hendte i Ungarn -

Det hendte på Ruseløkka skole -

Nei da, jeg har ikke glemt
Frøken Lyche -
hun het altså Frøken til fornavn
og Lyche med *ch* til etternavn -
og hun var nok født veldig gammel -

Vi hadde henne i religion
eller rettere salmevers
utenat på rams -
alle som ikke kunne sine salmevers
ble plassert i en skammekrok -

Jeg skulle skamme meg på gangen,
klasserommets fire hjørner
var nemlig allerede opptatt
av andre skammere -

Kjærlighet fra Gud
og hans trofaste hjelper -

Amen - //

Fruddis Lise 7⁶/₉ er kledet
dunns bokur som premie fra mus
meder Berges byatt for ulvost
flid, ordur og oppførsel.

Ruselokka skole ³⁴/₁₆₋₅₇ Olav Swalheim
overlærer.

